

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จ
ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย
Guidelines for developing accounting capabilities that affect the
performance of cooperative accountants in Thailand

พัชรี วิชัยดิษฐ์¹ และ ชลชนก โฆษิตคณิน²

Patcharee Wichaidit¹ and Chonkanok Kositkanin²

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี^{1, 2}

Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University, Thailand^{1, 2}

E-mail: Chonkanok_ple@hotmail.com

Received January 22, 2021; Revised February 9, 2021; Accepted March 10, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีในการปฏิบัติงานแต่ละด้านของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย จำนวน 450 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายข้อมูลเบื้องต้น และวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชี ทั้งด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย ดังนั้น นักบัญชีสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับศักยภาพในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และควรพัฒนาศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและนำไปสู่ประสิทธิภาพที่ดีในการปฏิบัติงานต่อไป

คำสำคัญ: นักบัญชีสหกรณ์; ศักยภาพทางการบัญชี; ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

This research study on the development of accounting potential that affects the success of cooperative accountants. The objective of this study was to study the approach to developing accounting capabilities in each practice of cooperative accountants in Thailand. The sample was studied from 450 cooperative accountants in Thailand using questionnaires as a tool for data collection. Descriptive statistics were used to explain basic information. And multiple regression analysis in hypothesis testing.

The study found that accounting potential both professional knowledge professional skills, professional value, and attitude has a positive effect on the success of the work of cooperative accountants in Thailand in all areas, namely the achievement of success goals, procurement and use of resources the operational processes and the satisfaction of all parties. Therefore, the cooperative accountant should focus on the potential in all five areas for use in practice. And should develop the capacity to increase the capacity in other related areas to be applied in operations and lead to better efficiency in the work.

Keywords: Cooperative accountants; Accounting potential; Operational success

บทนำ

สหกรณ์เป็นเครื่องมือที่ใช้แก้ไขปัญหาในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมของสหกรณ์เป็นการรวบรวมแนวทางแก้ปัญหา ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยไว้ในองค์กรเดียวกัน สหกรณ์เป็นการรวมตัวเพื่อการดำเนินธุรกิจลักษณะเป็นการถาวร และมีการจัดระเบียบเพื่อให้มีการดำเนินการไปตามบรรทัดฐานและหลักการ ซึ่งการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทยังคงมีปัญหากับการดำเนินงานเช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ สาเหตุของปัญหาดังกล่าวมีหลายประการ เช่น การไม่ได้ดำเนินธุรกิจตามกลยุทธ์ที่เหมาะสม ไม่มีการควบคุมระบบภายในที่ดี และอีกหนึ่งสาเหตุมาจากการจัดทำบัญชี และเพื่อให้การจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีมาตรฐานตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และปฏิบัติในแนวทางเดียวกันจึงมีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และนายทะเบียนสหกรณ์ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการออกระเบียบว่าด้วยการบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 จากระเบียบดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อพนักงานบัญชีสหกรณ์ทั่วประเทศ ในการตรวจสอบบัญชีที่ผ่านมาสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ต้องประสบปัญหาในด้านการตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ที่มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชี รวมถึงต้องจัดทำงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทาง

บัญชี สหกรณ์จัดทำงบการเงินให้แล้วเสร็จไม่ทันภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด และบางสหกรณ์ไม่สามารถจัดทำบัญชี และงบการเงินด้วยตนเองได้ เนื่องมาจากจากพนักงานบัญชีของสหกรณ์ขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านการบัญชี (รจนา ชิตทวงค์, 2552) กล่าวว่าจากปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน ที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า สหกรณ์ขาดผู้ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและทำการแก้ไข ส่วนปัญหาด้านบุคลากรให้ความสำคัญรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และปัญหาในด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ สหกรณ์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษา และแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ซึ่งพนักงานบัญชีของสหกรณ์ควรที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพื่อให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลทางการเงินได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความก้าวหน้า มีข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้และทันต่อความต้องการ สำหรับใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์จึงจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์เพราะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์ จัดบันทึกรายการค้า จัดจำแนกรายการการค้า ออกเป็นหมวดหมู่ รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานต่อฝ่ายบริหารและสมาชิกของสหกรณ์ ฉะนั้นผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดทำบัญชีและงบการเงินอย่างสูง ในปัจจุบันธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรมีความหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้บัญชีของสหกรณ์มีความยุ่งยากและซับซ้อนเพิ่มขึ้นตามด้วย ส่งผลให้สหกรณ์การเกษตรหลายแห่งไม่สามารถจัดทำบัญชีให้เรียบร้อยและเป็นปัจจุบันได้ ผู้สอบบัญชีจึงไม่สามารถตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ได้ ซึ่งตามกฎหมายกำหนดว่าหากสหกรณ์ได้ ไม่สามารถส่งสำเนาบัญชีและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นเวลา 3 ปีติดต่อกัน นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้ (พระราชบัญญัติสหกรณ์, 2542) จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้สหกรณ์ต่าง ๆ มีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และนักบัญชีสหกรณ์ถือเป็นหนึ่งอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะทาง (กานดา แซ่หลิว และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล, 2560) ดังนั้น นักบัญชีจึงได้เข้ามา มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในองค์กร ในฐานะที่เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ฝ่ายบริหาร เพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่าง ๆ โดยข้อมูลที่ได้รับจากนักบัญชียุคนี้จะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และสามารถสะท้อนภาพดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กรได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย โดยผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล แนวทางในการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

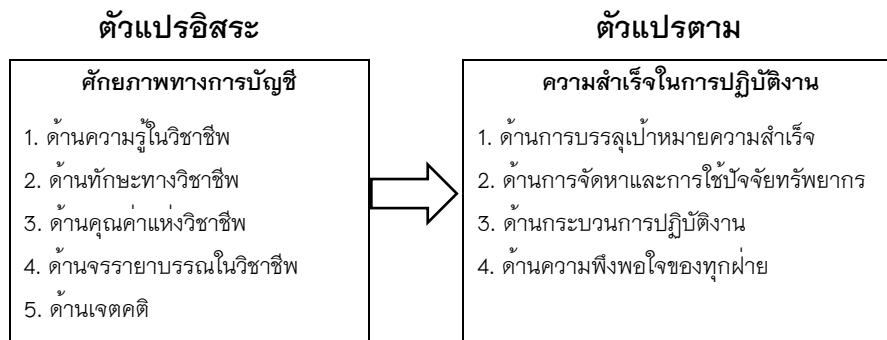
1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานแต่ละด้านของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ศักยภาพทางการบัญชีส่งผลถึงความสำเร็จของการปฏิบัติงานของนักบัญชี ซึ่งในอดีตได้มีงานวิจัยที่ทำการศึกษาและสรุปข้อค้นพบไว้ ดังนี้ สรายุทธ สุวรรณบุษย์ (2549) ทำการศึกษาผลกระทบของคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่าคุณสมบัติของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย ต่อมาตามที ชัยวิชญ์ คำภิรมย์ (2554) ได้กล่าวว่า ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านความรู้ในวิชาชีพ และด้านเจตคติมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ดังนั้นนักบัญชีควรให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสพการณ์และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านวิชาชีพเพิ่มขึ้น เพื่อนำไปสู่การทำงานที่ประสพความสำเร็จในการทำงานต่อไป และไม่เพียงแค่นักบัญชีหรืออาชีพผู้ทำบัญชีที่ควรคำนึงถึงศักยภาพทางการบัญชี อาชีพอื่นที่เกี่ยวกับการบัญชีก็เช่นเดียวกัน ดังที่ พูลสิน กลิ่นปทุม (2559) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสรุปไว้ว่าทักษะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย และพลอยระวี จันทรประสิทธิ์ (2557) ได้สรุปไว้ว่า ทักษะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย ในการศึกษาเรื่องผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี บริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย จึงเห็นได้ว่าการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน สามารถทำให้การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด เช่นเดียวกันการจัดทำบัญชีสหกรณ์ ที่จะต้องจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้องครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชี พ.ศ. 2563 จากกรมตรวจบัญชีและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากปัญหาที่เกิดขึ้นของการจัดทำบัญชีสหกรณ์จึงจำเป็นต้องมีนักบัญชีที่มี

ศักยภาพ ซึ่ง รจนา ชิตทวงค์ (2552) ได้ทำการศึกษาและสรุปไว้ว่าปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ จากปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 3 ด้าน พบว่าปัญหาในด้านการปฏิบัติงาน ในกรณีที่สหกรณ์ใช้ โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์เป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุดเนื่องจาก สหกรณ์ขาดผู้ให้คำปรึกษา แนะนำและทำการแก้ไข ส่วนปัญหาด้านบุคลากรให้ความสำคัญรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าที่ควร และปัญหาในด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ สหกรณ์ขาด เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต ธิ่งอ่อน และคณะ (2563) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการ บ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี พบว่า สภาพปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ สหกรณ์ขาดการวางแผนการทำงานที่ดี การบันทึกบัญชีของสหกรณ์ไม่เป็นปัจจุบันและนำส่งงบการเงินไม่ทันตามเวลาที่ กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางด้านบัญชีโดยตรงและขาด ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบัญชี บางสหกรณ์สมาชิกทำบัญชีกันเอง เนื่องจากขาด งบประมาณในการจ้างและได้รับค่าจ้างต่ำกว่าที่ควร สหกรณ์ขาดความต้องการความรู้ในการจัดทำบัญชี ของสหกรณ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของ สหกรณ์ ดังนี้ 1. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีให้กับ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารงาน ของสหกรณ์ โดยเจ้าหน้าที่จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการ ของบุคลากรสหกรณ์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจการทำบัญชี ด้านเอกสารและ วิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ปฏิบัติงานด้านบัญชี รวมทั้งด้านความร่วมมือและประสานงานอย่างต่อเนื่อง 2. ควรมีการสำรวจถึง ความต้องการความรู้ของเจ้าหน้าที่บัญชีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชี สหกรณ์เขา-ออก บ่อย และเพื่อให้ทราบได้ว่าต้องการพัฒนาในเรื่องใดจะได้จัดอบรมตรงตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ บัญชีสหกรณ์ ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชีจึงเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำบัญชีสหกรณ์ใน ปัจจุบัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักบัญชีสหกรณ์ จำนวน 6,815 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 377 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละเพื่อลดความคลาดเคลื่อน และเพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 450 ตัวอย่าง และใช้เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้คือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกจากนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งการออกแบบสอบถามได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ ประสบการณ์ในการทำบัญชี และประเภทของสหกรณ์ โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์และความสามารถในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ สามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับศักยภาพและความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางการบัญชี มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวข้องกับศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ในวิชาชีพจำนวน 9 ข้อ ทักษะทางวิชาชีพจำนวน 9 ข้อ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จำนวน 3 ข้อ จรรยาบรรณในวิชาชีพจำนวน 3 ข้อ และเจตคติจำนวน 9 ข้อ รวมทั้งสิ้น 33 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จจำนวน 3 ข้อ การจัดหาและการใช้ทรัพยากรจำนวน 3 ข้อ กระบวนการปฏิบัติงานจำนวน 3 ข้อ และความพึงพอใจของทุกฝ่ายจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ โดยข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของนักบัญชี สหกรณ์ในประเทศไทย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีโดยภาพรวม ของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีชนิดของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร ประกอบด้วย ศักยภาพทางการบัญชีและ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สถิติพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance inflation factor)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีในประเทศไทย สถิติอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย

ส่วนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไป นักบัญชีสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 251 คน อายุน้อยกว่า 35 ปี มีสถานภาพสมรส ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี และตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ จำนวน 266 คน มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1-5 ปี ส่วนด้านประเภทสหกรณ์ นักบัญชีสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากสหกรณ์การเกษตร รองลงมาคือ สหกรณ์ออมทรัพย์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์และความสามารถในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์

1) การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อ การรับฝากเงิน รองลงมา ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ตามลำดับ 2) สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน ณ วันสิ้นปี บัญชีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6 – 10 ล้านบาท รองลงมา 1-5 ล้านบาท ตามลำดับ 3) สหกรณ์มีการจัดจ้างผู้จัดทำบัญชีประจำ 1- 2 คน รองลงมามีผู้จัดทำบัญชีประจำ 3-4 คน จำนวน 146 สหกรณ์ 4) จำนวนเจ้าหน้าที่บัญชีส่วนใหญ่มีเพียงพอ 5) สหกรณ์จัดทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งพัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รองลงมาเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่พัฒนาโดยบริษัทเอกชน 6) โปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปที่สหกรณ์ใช้ส่วนใหญ่เป็นระบบสมาชิกและหุ้น ระบบเงินให้กู้ ระบบเงินฝาก ระบบบัญชีแยกประเภท 7) สหกรณ์สามารถจัดทำบัญชีเรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน 8) โดยสหกรณ์ที่จัดทำบัญชีเรียบร้อยและเป็นปัจจุบันสามารถจัดทำสมุดเงินสดเรียบร้อยภายในสิ้นวัน รองลงมาสามารถจัดทำงบการเงินรายไตรมาส/งบกลางเงินกลางปีเสนอผู้บริหารได้ และความต้องการสนับสนุนความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์งบการเงิน ประกาศ/กฎหมายใหม่ๆ รองลงมาเรื่องการจัดการทางการเงินและรายละเอียดประกอบงบ และจัดทำบัญชีสหกรณ์ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรศักยภาพทางการบัญชี และความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรศักยภาพทางการบัญชี และความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย โดยสรุป

ศักยภาพทางการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี	3.85	0.57	มาก
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	3.94	0.66	มาก
3. ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพบัญชี	3.91	0.63	มาก
4. ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี	3.66	0.57	มาก
5. ด้านเจตคติ	4.13	0.61	มาก

จากตารางที่ 1 ด้านศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี พบว่า 1) ด้านความรู้ในวิชาชีพโดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีศักยภาพในระดับมาก 2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีศักยภาพในระดับมาก 3) ด้านคุณค่าในวิชาชีพ โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีศักยภาพในระดับมาก 4)

ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพโดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก 5) ด้านเจตคติ โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย โดยสรุปดังนี้

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ	4.04	0.66	มาก
ด้านการจัดหาและ การใช้ทรัพยากร	3.84	0.62	มาก
ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	3.89	0.52	มาก
ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย	3.91	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน พบว่า 1) ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก 2) ด้านการจัดหาและ การใช้ทรัพยากร โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก 4) ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย โดยภาพรวมแล้วนักบัญชีมีความคิดเห็นในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบหาค่าสัมพัทธ์ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ตัวแปร	ด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี	ด้านทักษะวิชาชีพบัญชี	ด้านคุณค่าวิชาชีพบัญชี	ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี	ด้านเจตคติ	ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ	ด้านการจัดหาและ การใช้ทรัพยากร	ด้านกระบวนการปฏิบัติ งาน	ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย
ความรู้ในวิชาชีพบัญชี	1	0.800**	0.872**	0.456**	0.498**	0.850**	0.580**	0.501**	0.431**
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี		1	0.707**	0.560**	0.674**	0.917**	0.710**	0.604**	0.546**
คุณค่าแห่งวิชาชีพบัญชี			1	0.298**	0.426**	0.775**	0.494**	0.521**	0.502**
จรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี				1	0.497**	0.539**	0.785**	0.508**	0.276**
เจตคติ					1	0.748**	0.696**	0.503**	0.586**
การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ						1	0.727**	0.573**	0.526**

ตัวแปร	ด้าน ความรู้ใน วิชาชีพ บัญชี	ด้าน ทักษะ วิชาชีพ บัญชี	ด้าน คุณค่า วิชาชีพ บัญชี	ด้าน จรรยา บรรณ วิชาชีพ บัญชี	ด้าน เจตคติ	ด้านการ บรรลุเป้า หมายความ สำเร็จ	ด้านการ จัดหาและ การใช้ ทรัพยากร	ด้าน กระบวนการ การ ปฏิบัติ งาน	ด้าน ความพึง พอใจ ของทุก ฝ่าย
การจัดหาและ ใช้ทรัพยากร							1	0.768**	0.556**
กระบวนการ ปฏิบัติงาน								1	0.763**
ความพึงพอใจ ของทุกฝ่าย									1

**นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 *นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมมติฐานที่ 1 ศักยภาพทางการบัญชี โดยรวมมีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวมของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย สมมติฐานที่ 2 ศักยภาพทางการบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย สมมติฐานที่ 3 ศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากรของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย สมมติฐานที่ 4 ศักยภาพทางการบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานด้านกระบวนการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย และสมมติฐานที่ 5 ศักยภาพทางการบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่ายของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้นำผลงานวิจัยจากนักวิจัยท่านอื่น ๆ มาประกอบการอภิปรายผลการศึกษา จากสมมติฐานทั้ง 5 ข้อ เพื่อให้ผลงานวิจัยมีคุณค่าสร้างประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้น โดยผู้ศึกษาขออภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย ผลการศึกษาสอดคล้องกับของชัยวิชญ์ คำภิรมย์ (2554) ทำการศึกษาผลกระทบของความรู้ความสามารถทางการบัญชีและประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใน

ประเทศไทย พบว่า ความรู้ความสามารถทางการบัญชีมีความสัมพันธ์โดยรวมกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย การสนับสนุนสมมติฐานการศึกษา อาจเนื่องมาจากความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย นั้น จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานและการรักษาความลับเป็นองค์ประกอบหลักของวิชาชีพทั้งนี้การปฏิบัติงานยังต้องอาศัยความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงบูรณาการงานได้อย่างสร้างสรรค์พร้อมสำหรับการให้คำแนะนำต่อบุคคลภายนอกในการปฏิบัติงานด้านบัญชี สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานในทางวิชาชีพที่สูงพอเพื่อให้มั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพและเจตคติ มีผลเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับของ พูลสิน กลิ่นปทุม (2559) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผลการศึกษาพบว่าทักษะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การสนับสนุนสมมติฐานการศึกษา อาจเนื่องมาจากความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยนั้น การปฏิบัติงานจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพบัญชีที่สูงพอเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ นักบัญชีแต่ละบุคคลต่างมีศักยภาพที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบูรณาการความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

สมมติฐานที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติ มีผลเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากรของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับของ สุราษฎร์สุวรรณรักษ์ (2549) ทำการศึกษาผลกระทบของคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่าคุณสมบัติของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย อาจเนื่องมาจากความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากรนั้น ซึ่งนักบัญชีจะต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในงบประมาณที่ได้มาอย่างเพียงพอและจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์

สูงสุด กล่าวคือ นักบัญชีต้องมีทักษะ และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเพราะในส่วนของงานของหน่วยงานนั้นความซื่อสัตย์สุจริตและมีความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานมีผลทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร

สมมติฐานที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีผลเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสหกรณ์ในประเทศไทย ผลการศึกษาสอดคล้องกับของ พลอยระวี จันทรประสิทธิ์ (2557) ทำการศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี บริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย ทั้งนี้การจะปฏิบัติตามกฎระเบียบจะต้องอาศัยศักยภาพทางการบัญชีในด้านคุณค่าในวิชาชีพในเรื่องของการมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงธรรม และซื่อสัตย์ และเข้าใจภารกิจและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่นสามารถเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานและประยุกต์ใช้วิธีการที่เหมาะสมไม่ซับซ้อนทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชี ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ และ ด้านเจตคติ มีผลเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่ายของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย ผลการศึกษาสอดคล้องกับของ สราวุธ สุวรรณรักษ์ (2549) ทำการศึกษาผลกระทบของคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าคุณสมบัติของนักบัญชีมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านพึงพอใจของทุกฝ่าย อาจเนื่องมาจากความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่ายนั้น ความรู้สึกต่องานและเพื่อร่วมงานเป็นส่วนประกอบในการปฏิบัติงานความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้อาจออกมาในรูปของการยอมรับหรือ ไม่ยอมรับ กล่าวคือ นักบัญชีมีความมั่นใจว่างานที่ทำอยู่เป็นงานที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมีการยอมรับในศักยภาพของตนเอง เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีสำหรับนักบัญชีทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านเจตคติ ส่งผลให้นักบัญชีมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์

มีคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน สร้างความได้เปรียบในวิชาชีพบัญชีต่อไป ซึ่งการพัฒนาบัญชี โดยเฉพาะสำหรับสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับนักบัญชีให้ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี ด้านเอกสารและวิธีการจัดการเอกสารทางบัญชี ด้านการบันทึกบัญชีและงบการเงินและด้านการประสานงานและความร่วมมือ โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชี พ.ศ. 2563 จากกรมตรวจบัญชีและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องการบันทึกบัญชี การปิดบัญชีและการจัดทำงบการเงินประจำปี เพื่อการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ พร้อมรับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์

สรุป

แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และด้านเจตคติ ซึ่งการปฏิบัติงานบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ส่งผลให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ภายใต้การจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในงบประมาณที่ได้มาอย่างเพียงพอและจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามระเบียบหรือข้อบังคับของทางหน่วยงานที่กำหนดเป็นที่ยอมของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีเพื่อสร้างคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร สร้างความได้เปรียบในวิชาชีพบัญชีต่อไป และด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี สหกรณ์ควรจัดให้มีการอบรม เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีของสหกรณ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบว่าด้วยการบัญชี พ.ศ.2563 จากกรมตรวจบัญชีและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องการบันทึกบัญชี การปิดบัญชีและการจัดทำงบการเงินประจำปี เพื่อรับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้ทำบัญชีควรมีการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีสมัยใหม่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในทุก ๆ ด้านเช่นด้านการทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านจริยธรรมในวิชาชีพ

ด้านความรู้และทักษะด้านบัญชี และด้านการตรวจสอบภายใน เป็นต้น เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาศักยภาพทางการบัญชีของนักบัญชีเฉพาะด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านเจตคติเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยหรืออิทธิพลด้านอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อศักยภาพทางการบัญชี เช่น ด้านการทันต่อเวลา เป็นต้น

2. การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเฉพาะด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย เท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เช่น ระดับการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กานดา แซ่หลิว และ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล. (2560). ศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ(การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชัชวิษณุ คำภิรมย์. (2554). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางการบัญชี และประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์การบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 23 เมษายน 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 30 ก. หน้า 1-33.
- พลอยระวี จันทรประสิทธิ์. (2557). ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี บริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย(วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พูลสิน กลิ่นประทุม. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล(วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- รจนา ชิตทวงค์. (2552). ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิจิตต์ เอียงอ่อน, วัชรินทร์ อรรถศรีวร, มาลี แสงจันทร์, กัลยรัตน์ เจียมโฆสิต, วราภรณ์ ศรีบัณฑิต, ฉวี สิงหาคุ และ ยุทธนา พรรคอนันต์. (2563). แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีของสหกรณ์โครงการบ้านมั่นคง จังหวัดจันทบุรี. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 6(1), 48–57.

สรายุทธ สุวรรณปักข์. (2549). *ผลกระทบของคุณสมบัติของนักบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(วิทยาลัยนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.